OPZ Geel
Openbaar Psychiatrisch Zorgcentrum

Driemaandelijks tijdschrift: januari-februari-maart 2019
Afgiftekantoor 2440 Geel - Erkenningsnr. P608070
OPZ Geel, Dokter Sanodreef 4, 2440 Geel

bpost
PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

PASSANO

Nieuwsbrief voor professionele partners

Activiteitenkalender

LENTE 2019

OPZ-Forum

Avondseminarie:
Donderdag 4 april 2019 om 20u15
Spreker: Dr. Jos Opheide

"Homo Saccharum. De laatste mens? – Over suikers en welvaartsziektes, over oude zekerheden en nieuwe inzichten, en over het alternatief dat een langer en gezonder leven biedt."

OPZ Geel scoort met veiligheidsbeleid

OPZ Geel heeft een uitstekende score gekregen voor zijn veiligheidsmanagementsysteem (VMS). Uit een onderzoek van de federale overheidsdienst Volksgezondheid blijkt dat we bij de besten van de klas horen voor onze systematische aanpak van patiëntveiligheid.

Het VMS verankert patiëntveiligheid in de praktijk. Het gaat om het uitsluiten of toch ten minste minimaliseren van de kans op schade aan een patiënt die zou ontstaan omdat niet gehandeld wordt volgens professionele standaarden en/of doordat het zorgsysteem tekortschiet. Met een goed uitgewerkt VMS kunnen ziekenhuizen continu risico's en incidenten signaleren en verbeteringen doorvoeren. Daarnaast kunnen ze beleid vastleggen, evalueren en aanpassen. Het veiligheidsmanagementsysteem is een belangrijk onderdeel van het algehele managementsysteem van een ziekenhuis en heeft tot doel de patiëntveiligheid en daarmee de kwaliteit van de zorg te verbeteren. Uiteindelijk moet hierdoor het aantal vermijdbare fouten zoveel mogelijk worden verminderd en uiteindelijk tot nul worden herleid.

OPZ Geel zet hier al jaren sterk op in. De bevraging die de federale overheidsdienst Gezondheidszorg organiseerde, focuste op de essentiële aspecten van VMS:

- Het beschikken over een comité Patiëntveiligheid en de werking van dat comité;
- Het melden van incidenten;
- Het voorzien van een ziekenhuisbreed meldsysteem, met classificatie van incidenten volgens de taxonomie van de Wereldgezondheidsorganisatie;
- Het analyseren van incidenten, zowel retrospectief als proactief;
- Het betrekken bij en empoweren van patiënten en familie in de veiligheid van hun zorg.

Uit de feedback van de FOD Volksgezondheid blijkt nu dat OPZ Geel – samen met twee andere instellingen – de hoogste score behaalde. Een mooi compliment voor alle collega's die zich vanuit diverse invalshoeken, dagelijks inzetten voor de veilige zorg voor onze patiënten.

Dr. Tom Geuens
Hoofdarts

Pieter Jans
Administrateur-generaal

Schaal voor Emotionele Ontwikkeling

Een betere kijk op emotionele noden en behoeften

Recent volgden 100 medewerkers van het OPZ Geel een tweedaagse interne vorming over de Schaal voor Emotionele Ontwikkeling (SEO). De opleiding werd gegeven door een erkende SEN-SEO-trainer. De Schaal voor Emotionele Ontwikkeling is ontwikkeld voor personen met een verstandelijke beperking en werd in eerste instantie vooral gebruikt binnen de gehandicaptenzorg. Tegenwoordig wordt de schaal echter ook op andere terreinen ingezet zoals het onderwijs en de psychiatrie.

"Door mensen correct in te schalen, krijgen we een beter zicht op hun emotionele noden en behoeften" vertelt Veerle Daniels, klinisch psycholoog en stafmedewerker Volwassenen. "Een normaal individu doorloopt alle 5 fasen van emotionele ontwikkeling in de kindertijd, voor de leeftijd van 12 jaar. Mensen met psychiatrische problemen stagneren echter vaak in een van de eerste fases, kennen een vertraagde ontwikkeling of vallen sneller terug op lagere fases van emotioneel functioneren. In de prikkelfase (fase 1) raken mensen overprikkeld. In dat geval kun je als hulpverlener het beste vooral inzetten op spanningsregulatie (rust aanbieden, prikkels wegnemen). In de hechtingsfase (fase 2) hebben patiënten vooral nood aan duidelijkheid, structuur en nabijheid. Ze willen gezien worden. Als hulpverlener ga je op dat moment meer inzetten op het bieden van nabijheid, 1-op-1-contact, en zo. Afhankelijk van de noden van het moment, pas je als hulpverlener je begeleidingsstijl aan."

Teamcoördinator Chris De Bie: "We gebruiken de SEO op de afdeling Structurerende Zorg regelmatig op intervisiemomenten om na te gaan wat de patiënt nodig heeft. Symptoomgedrag is vaak een uiting van overvraging of ondervraging van de omgeving. Door als team bewust stil te staan bij de emotionele noden en behoeften van de patiënt kunnen we onze communicatiestijl en omgangsstijl daar ook beter op afstemmen. We schrijven de gewenste aanpak ook neer in het individueel behandelplan en het signaleringsplan."

"Het concept emotionele ontwikkeling sluit perfect aan bij het thema van de signaleringsplannen", duidt Veerle Daniels verder. "Als mensen weinig stress hebben en onder lage spanning staan, kunnen ze vaak meer aan. Stijgt hun spanningsniveau, dan daalt hun draagkracht, zijn ze minder verdraagzaam en hebben ze meer nabijheid en/of ondersteuning nodig. Onder stress glijden we vaak terug naar een lagere fase in onze emotionele ontwikkeling. Patiënten hebben in stressmomenten andere noden en behoeften, en functioneren ook anders dan wanneer de omstandigheden optimaal zijn. Als hulpverlener moet je op zo'n momenten je manier van ondersteunen en je communicatiestijl aanpassen. De SEO geeft ons de nodige handvaten rond wat de patiënt op dat moment nodig heeft en hoe we hier het beste aan tegemoet kunnen komen. Er wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen wat de patiënt kan en wat hij aankan. Emotionele ontwikkeling sluit bovendien ook mooi aan bij het thema van zelfregie bij de patiënt: wanneer moeten we als hulpverlener overnemen, wanneer laten we los? Hoe dichtbij moeten we blijven of hoe veraf kunnen we staan?"

De SEO biedt ook een kader om mee te werken binnen teams. Een teamlid kan overprikkeld geraken en bij momenten nood hebben aan extra ondersteuning. Wat het teamlid aankan, wordt mee bepaald door wat er op dat moment gebeurt. De SEO geeft een gezamenlijke taal om binnen het team te spreken over de eigen draagkracht en nood aan ondersteuning, afstand of nabijheid van de collega's of leidinggevende.

Na de SEO-vorming werd binnen het OPZ Geel een multidisciplinaire werkgroep SEO opgericht. De werkgroep wil regelmatig samenzitten rond emotionele ontwikkeling, casussen bespreken, kennis doorgeven, ervaringen uitwisselen en nadenken over hoe we de SEO een plaats kunnen geven binnen bestaande behandelmodellen en –tools.

Verslavingszorg in de Kempen

De Vlaamse overheid trekt 1,5 miljoen euro uit om een residentieel drugopvangcentrum te realiseren in de Kempen. In dit project is het OPZ Geel een belangrijke partner. Verslavingszorg staat al een tijdje hoog op de agenda in onze regio – onder meer op vraag van eerstelijns zorgverleners en spoedafdelingen van de algemene ziekenhuizen – en het is een belangrijk thema in het zorgstrategisch plan van het OPZ Geel. De voorbereidingen voor de realisatie van een zorgaanbod zijn al een tijdje lopende. De effectieve start is voorzien voor dit jaar en tegen 2020 moet het opvangcentrum volledig operationeel zijn.

Het centrum vaart onder de vlag van 't Kader. 't Kader staat voor Kempense Aanpak Drugs en Rehabilitatie. Zowel de eerstelijnszorg (Welzijnszorg Kempen, Christelijke Mutualiteit, De Voorzorg, CAW De Kempen...), de tweede lijn (CGG) als de derde lijn (ADIC, OPZ Geel, PAAZ Turnhout...) maken deel uit van de vzw die ook maximaal afstemt met het Netwerk GGZ Kempen.

De voorziening zal bestaan uit 15 residentiële plaatsen, waarvan 8 voor ontwenning en 7 voor behandeling. De focus bij de ontwenningsafdeling ligt op een brede groep van mensen met een ernstige verslaving die nood hebben aan een ontwenningstraject van 6 weken tot 3 maanden. De behandelingsmodule richt zich naar mensen met een beperking in cognitieve vaardigheden (door bijvoorbeeld een verstandelijke beperking, hersenschade door overvloedig middelengebruik, vele psychoses). Deze behandelmodule zal uniek zijn in Vlaanderen: hij richt zich naar mensen die meer gebaat zijn bij creatieve en ervaringsgerichte behandelmethoden dan wel een puur gesprekstherapeutische begeleiding. Door het ontbreken van een passend behandelingsprogramma vallen deze mensen niet zelden uit de boot. Zij behoren dikwijls tot de meest kwetsbare groep in onze samenleving. Vaak ontbreekt het hen aan familie, vrienden en een sociaal netwerk en kampen ze met financiële armoede.

Bij de realisatie van het project zijn naast het OPZ Geel dus meerdere partners betrokken; onder andere ook het provinciebestuur en lokale besturen, Welzijnszorg Kempen, de stad Geel en zorgverleners uit de regio.

Tuinen divisie Ouderen

In het najaar werden de binnentuinen van de divisie Ouderen heraangelegd. Voor de aanplanting werd beroep gedaan op de eigen Hofploeg (Arbeidszorg) van OPZ Geel. Begeleider Raf Van Lommel: "Tijdens de wintermaanden hebben we wat meer tijd voor zo'n opdrachten, dus dit kwam op een ideaal ogenblik. De planten, hagen en bomen werden door een externe firma op de juiste locatie voor ons klaargezet. Onze mensen hebben vervolgens alles in de grond gezet en mooi afgewerkt met houtschors. Het resultaat mag er zijn!"

Navormingen: Kalender 2019

Op de kalender van navormingen in 2019 staan twee lunchcauserieën (LC), twee avondseminaries (AS) en een studiedag (SD). Voor elk van die navormingen is accreditering aangevraagd.

	Datum	Spreker(s)	Thema	Accreditering*
AS	4 april	Dokter Jos Opheide, Vaatchirurg, AZ Dimpna	Homo Saccharum. De laatste mens? – Over suikers en welvaartsziektes, over oude zekerheden en nieuwe inzichten, en over het alternatief dat een langer en gezonder leven biedt.	Psychiatrie 2,5 CP
LC	10 mei	Sabine Vermeiren, Orthopedagoog en systeemtheoretisch psychotherapeut, Interactieacademie	Multi-probleemgezinnen: hoe werk je contextueel?	Psychiatrie 2 CP
LC	7 juni	Hildegard Janssens, psychologe, Mick Hutsebaut, ervaringswerker, Bethanië Zoersel	Presentie – ervaringen uit de praktijk: hoe pas je presentie toe en wat brengt het bij?	Psychiatrie 2 CP
AS	10 oktober	Dokter Gerbert Bakx, arts, filosoof en psychotherapeut	Veerkracht en posttraumatische groei als levenskunst.	Psychiatrie 2,5 CP
SD	5 december	Walter Krikilion e.a.	Zorg voor gezondheid	6 CP

** Rubriek waarvoor accreditering is aangevraagd.*

De **avondseminaries** (AS) starten om 20u15. Avondseminaries zijn bedoeld voor huisartsen, psychiaters, neurologen, psychologen, verpleegkundigen, therapeuten en andere belangstellenden uit het werkveld van de gezondheids- en welzijnszorg. Er is een uiteenzetting door een deskundige spreker en een vragen- en discussieronde. De avond wordt afgesloten met een informele babbel bij een drankje.

De **lunchcauserieën** (LC) starten om 12u met soep en een broodje, waarna de causerie en het debat volgen. Bedoeling is thema's aan te reiken die de brug slaan tussen psychiatrie en maatschappij. Lunchcauserieën zijn bedoeld voor een breed, geïnteresseerd publiek.
Avondseminaries en lunchcauserieën hebben plaats in het OPZ Forum, Dokter Sanodreef 4 in Geel. Deelnemen is gratis. Omwille van organisatorische redenen worden de deelnemers wel verzocht zich vooraf in te schrijven via onze website www.opzgeel.be, (of telefonisch: 014 – 57 91 98).

Een keer per jaar organiseert het OPZ Geel ook een studiedag klinische psychotherapie (SD). Dit jaar is de studiedag gewijd aan "Zorg voor gezondheid". De studiedag heeft plaats op donderdag 5 december 2019 in cultuurcentrum de Werft in Geel.

COLOFON

Openbaar Psychiatrisch Zorgcentrum Geel
Dokter Sanodreef 4
2440 Geel

Tel 014 - 57 91 11
Fax 014 - 58 04 48

E-mail: info@opzgeel.be
www.opzgeel.be

Redactieleden
Walter Krikilion (stafmedewerker Patiëntenzorg), Mieke Mondelaers (directeur divisie Ouderen en verpleegkundig directeur), Mieke Celen (psychiater), Els Keuleers (psychologe), Anita Van Den Plas (directeur divisie Volwassenen), Julienne Aerts (ombudsvrouw), Johan Claeys (communicatieadviseur)

Eindredactie
Johan Claeys

Bladmanagement en productiebegeleiding
Marina Nys, Hilde Daniels

Redactieadres
Bijdragen voor of reacties op dit blad kunnen gestuurd worden naar:

Redactiesecretariaat Passano
Communicatiedienst
Dokter Sanodreef 4 – 2440 Geel
Telefoon: 014 - 57 91 98
E-mail: johan.claeys@opzgeel.be

Verantwoordelijke uitgever:
Pieter Jans
Dokter Sanodreef 4 - 2440 Geel